

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA

**Zpráva o činnosti Univerzitní knihovny
Slezské univerzity v Opavě**

2024

Obsah

Úvod	4
Služby.....	5
Práce s knihovním fondem	6
Elektronické informační zdroje	7
Výměna a prodej publikací a skript	8
Praxe a PVS	9
Exkurze po dánských a německých knihovnách.....	9
Konference, školení a workshopy zaměstnanců knihovny	13
Návštěvy z jiných institucí.....	14
Rakouská a Německá knihovna	15
Noc vědců	15
Dobročinná sbírka ke Dni veteránů	17
Přednáška: Pavla Apostolaki – Skryté poklady Švýcarska.....	18
Výstava: Ingeborg Bachmann – Psaním proti válce.....	19
Karvinské pracoviště	21
Knihovna Matematického ústavu v Opavě	32
Základní statistická data	34

Univerzitní knihovna Slezské univerzity v Opavě

Úvod

V posledních letech se role univerzitních knihoven – a výjimkou není ani knihovna Slezské univerzity v Opavě – postupně proměňuje v souladu s vývojem informační společnosti, rozvojem vědeckého výzkumu a rostoucím důrazem na otevřený přístup k informacím. S tím souvisí i proměna vnímání samotné knihovnické profese, která se stále častěji orientuje nejen na poskytování tradičních služeb, ale i na aktivní podporu vzdělávacích a výzkumných aktivit celé akademické obce.

Univerzitní knihovna Slezské univerzity se proto dlouhodobě snaží sledovat moderní trendy a reflektovat měnící se potřeby uživatelů. K perspektivním oblastem, jejichž rozvoj má knihovna ve svém záměru, patří zejména využití moderních technologií včetně umělé inteligence, podpora principů otevřeného přístupu (open access) a zapojení do širších struktur spojených s open science. Z těchto tendencí přirozeně vyplývá i zavádění konceptu tzv. učícího knihovníka/knihovnice – knihovna pořádá informační lekce, v nichž seznamuje zejména studenty s prací s elektronickými informačními zdroji a s možnostmi využívání moderních technologií v akademickém prostředí.

Důležitým nástrojem pro rozšiřování odborného rozhledu a získávání inspirace z praxe jsou také návštěvy univerzitních knihoven v zahraničí, na kterých se podílejí pracovníci opavské knihovny ve spolupráci s kolegy z dalších vysokoškolských knihoven v ČR. Tyto zkušenosti umožňují porovnávat přístupy, přenášet ověřená řešení a hledat inovace, které odpovídají místnímu prostředí a specifickým potřebám univerzity.

Rok 2024 byl zároveň obdobím rozvoje komunitních aktivit, intenzivnější spolupráce s fakultami a prezentace knihovny směrem k veřejnosti. Knihovna se tak i nadále profiluje jako otevřený prostor vzdělávání, sdílení a setkávání.

Mgr. Zuzana Tichá

Vedoucí Univerzitní knihovny

Služby

Univerzitní knihovna Slezské univerzity i v roce 2024 zajišťovala svým uživatelům standardní výpůjční, informační, referenční a reprografické služby. Současně pokračovalo úsilí o zkvalitnění a rozšíření služeb doplňkových, reagujících na potřeby současné akademické i širší veřejnosti. V průběhu roku pokračoval proces modernizace a zefektivnění služeb – zejména v oblasti uživatelského komfortu a vizuální komunikace. Došlo k dokončení redesignu informačního systému v prostorách knihovny a k jeho sladění s vizuální identitou univerzity, včetně aktualizace digitální komunikace na sociálních sítích.

Byla rozšířena nabídka vybavení pro prezenční studium – malá studovna byla lépe uzpůsobena k účelům online i offline výuky a skupinovým projektům studentů. Rovněž byly upraveny či rozšířeny studijní prostory ve velké studovně a u výpůjčního pultu dle aktuálních potřeb studentů a akademických pracovníků. V březnu 2024 byla zavedena tzv. Krabice přání, nápadů, pochval a stížností, do které nám čtenáři mohou vkládat své vlastní podněty. Za účelem přilákat více sledujících na sociální sítě Facebook a Instagram a také na virtuální prohlídku Univerzitní knihovny byla vyrobena první emise upomínkových předmětů – záložek, z nichž se pro velkou oblibu stal sběratelský artikl, který je vydáván vždy s unikátní grafikou v počtu 300 kusů.

Informační vzdělávání se i v roce 2024 ukázalo jako jedna z klíčových oblastí služeb knihovny. Proběhla řada informačních lekcí pro studenty především nižších ročníků, zaměřených na orientaci ve službách knihovny, práci s katalogem, vyhledávání dokumentů a základy práce s informačními zdroji. Na tyto lekce navazovala školení zaměřená na správnou tvorbu citací a využití elektronických informačních zdrojů. Naše prostory také sloužily pro pořádání školení a workshopů v rámci nové vzdělávací platformy Slezské univerzity – Akademie profesního a osobního rozvoje a své pevné místo zde po celý rok měly také workshopy k posílení uživatelských kompetencí s nástroji generativní umělé inteligence.

V rámci otevření knihovny širší veřejnosti pokračovala spolupráce se středními školami, zejména v Opavě a okolí. Studenti partnerských škol mají tak možnost bezplatné registrace a přístupu ke službám knihovny. Rovněž jsme se i letos zapojili do tematických kampaní

a komunitních akcí jako byl například Dobrobazárek, čímž jsme posílili roli knihovny jako otevřeného a vstřícného prostoru nejen pro studium, ale i pro setkávání a sdílení.

Práce s knihovním fondem

V roce 2024 navázala Univerzitní knihovna na systematickou revizi knihovního fondu, jejíž první fáze proběhla v roce předchozím. Nejrozsáhlejší akcí v oblasti správy fondu byl v letních měsících rozsáhlý přesun méně využívaných knihovních jednotek z volného výběru ve studovně do depozitáře. Tento krok si vyžádaly omezené kapacity knihovních regálů ve studovně studovny a týkal se zhruba 11 000 svazků.

Celý proces zahrnoval pečlivý výběr titulů k přesunu, úpravu katalogových záznamů v knihovním systému (změna lokací), fyzické označení knih jako skladových jednotek a jejich přesné vřazení do depozitáře. Manipulace s fondem probíhala jak ve studovně – kde bylo nutné přesunout zbývající jednotky – tak v depozitáři. Současně byla vytvořena nová lokace ve skladu na Hauerově ulici, kam jsou postupně přesouvány zejména duplicitní výtisky málo frekventovaných publikací a časopisů. Do budoucna se zde počítá i s uložením fyzických závěrečných prací, u nichž bude k dispozici elektronická verze.

Mezi další významné aktivity v oblasti fondu patřilo převzetí knihovního fondu z bývalé knihovny Psychiatrické nemocnice v Opavě. Tento fond bude podroben důkladnému třídění a přijaté publikace budou následně zpracovány a zpřístupněny studentům a akademickým pracovníkům zejména z oboru ošetřovatelství.

Pokračovalo rovněž označování knihovních jednotek fondu Institutu tvůrčí fotografie technologií RFID. Průběžně bylo zajišťováno také zpracování fondu Václava Hory a fondu knihovny prof. Mečislava Boráka.

Elektronické informační zdroje

Elektronické informační zdroje (EIZ) i v roce 2024 představovaly nedílnou součást služeb Univerzitní knihovny a významný pilíř podpory vědy, výuky i individuálního studia. V souladu s rozvojem digitálního prostředí a rostoucími nároky akademické obce pokračovalo jejich systematické zpřístupňování, propagace a podpora uživatelům při jejich využívání.

Knihovna nadále fungovala jako člen konsorcia CzechElib, což zajišťovalo přístup ke klíčovým licencovaným zdrojům – databázím elektronických knih, časopisů, citačních a analytických nástrojů. Tato infrastruktura byla základem pro zajištění kvalitních informačních služeb napříč fakultami a ústavu SU.

Během roku jsme se rovněž aktivně zapojovali do zkušebních přístupů k novým zdrojům. Tyto testovací přístupy umožnily uživatelům prověřit využitelnost nových databází v praxi a knihovně napomohly při rozhodování o případné budoucí akvizici.

Díky transformačním smlouvám uzavřeným CzechElibem s vybranými vydavateli měli akademičtí pracovníci SU i v roce 2024 možnost publikovat články v režimu Open Access (OA) bez úhrady autorských poplatků (APC). V průběhu roku bylo takto zveřejněno 7 článků, což představuje posun směrem k otevřenému přístupu a vyšší viditelnosti výsledků vědecké práce.

Univerzitní knihovna se také nadále věnovala podpoře informační gramotnosti v oblasti práce s EIZ – formou školení, instruktážních materiálů a individuálních konzultací. Tato aktivita byla úzce propojena s informačními lekcemi i podporou výzkumníků a studentů při zpracování odborných prací.

Výměna a prodej publikací a skript

Přehled výměnných aktivit v roce 2024

Typ publikace	Počet / rozsah
Knihy získané výměnou	328 ks
Periodika získaná výměnou	39 titulů / 84 kusů
Knihy odeslané	263 ks
Periodika odeslaná	4 tituly / 39 kusů
Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis odeslaná	52 ks

Také v roce 2024 zůstala meziknihovní výměna odborných publikací a periodik důležitou součástí akviziční politiky Univerzitní knihovny Slezské univerzity. Knihovna v jejím rámci spolupracovala s celkem 65 institucemi v České republice, mezi něž patří vysoké školy, muzea, archivy, galerie, ústavy Akademie věd ČR a další odborné instituce. Co se týká institucí mimo ČR, tak probíhala výměna s 20 partnerskými institucemi, z toho bylo 11 vysokých škol, 7 ústavů a 2 muzea.

Kromě partnerských organizací v pravidelném výměnném režimu jsou publikace zasílány i dalším významným knihovnám a institucím, jako např. Knihovna Petra Bezruče v Opavě, Opavská kulturní organizace (OKO), krajské a studijní knihovny v Liberci, Hradci Králové a Plzni, nebo Ústav pro českou literaturu AV ČR a Národní filmový archiv v Praze. Specifická spolupráce probíhá také s Deutsche Nationalbibliothek v Lipsku a příležitostně i s prestižní Library of Congress ve Washingtonu. V roce 2024 byla výměnná síť rozšířena o nové partnery: Knihovnu Muzea Hlučínska v Hlučíně a Univerzitní knihovnu Univerzity Palackého v Olomouci. Tato nová spojení posilují profesní vazby a přispívají k obohacení knihovního fondu o hodnotné odborné a regionální publikace.

Praxe a PVS

V roce 2024 probíhala v Univerzitní knihovně Slezské univerzity odborná praxe celkem devíti studentek studijních programů zaměřených na knihovnictví a informační vědu. Šest z nich bylo studentkami bakalářského studia, tři absolvovaly praxi v rámci navazujícího magisterského programu. Všechny praktikantky se postupně zapojily do každodenních činností knihovny a měly možnost získat praktické zkušenosti napříč různými agendami knihovní praxe.

Součástí provozu knihovny byly rovněž tři studentky zaměstnané na pozici pomocných vědeckých sil (PVS), které stabilně vykonávaly podpůrné činnosti v celkovém rozsahu až 240 hodin měsíčně. Jejich dlouhodobé působení významně přispělo k plynulému chodu knihovny a poskytlo potřebnou personální kapacitu při zajišťování rutinních i mimořádných úkolů.

Exkurze po dánských a německých knihovnách

Ve dnech 7.–11. května 2024 se Mgr. Lukáš Burgott zúčastnil zahraniční exkurze do vybraných akademických i veřejných knihoven v Německu a Dánsku, kterou organizovala Asociace knihoven vysokých škol (AKVŠ). Cílem cesty bylo získání inspirace a porovnání trendů v knihovnictví v mezinárodním kontextu.

Exkurze byla zahájena v Hamburku, kde účastníci navštívili Commerzbibliothek Hamburg – knihovnu původně zřízenou německou obchodní komorou. Jednalo se o menší, odborně zaměřenou instituci s rozsáhlými fondy uloženými v depozitářích a se silnou vazbou na ekonomický profil města.

Po přesunu do Dánska následovala návštěva knihovny Univerzity jižního Dánska v Koldingu (Syddansk Universitetsbibliotek) a městské knihovny Koldingbibliotek, které představily moderní přístupy k provozu knihoven s důrazem na uživatelský komfort a komunitní funkci.

V Aarhusu se účastníci seznámili s provozem Det Kgl. Bibliotek – Aarhus (knihovna Aarhuské univerzity) a někteří rovněž využili možnost navštívit Dokk1 Aarhus – oceňovanou multifunkční městskou knihovnu s výrazně komunitním a inkluzivním zaměřením.

Součástí exkurze byla také návštěva Muzea H. Ch. Andersena v Odense, včetně jeho rodného domu, která nabídla kulturní přesah směrem k interpretaci knihoven jako místa uchovávání kulturní paměti.

Při zpáteční cestě strávila výprava jednu noc v Osnabrücku, kde navštívila dvojici akademických knihoven zdejší univerzity – Bibliothek Alte Münze Osnabrück a Bereichsbibliothek Heger-Tor-Wall Osnabrück.

Celá exkurze poskytla nejen příležitost ke srovnání trendů mezi českými, německými a dánskými knihovnami, ale i k reflexi různých přístupů k jejich praktickému naplňování. Ukázalo se, že i přes společné směřování k digitalizaci, otevřenému přístupu a komunitnímu pojetí služeb se způsoby jejich realizace liší v závislosti na kulturním, institucionálním i provozním kontextu.

Společná fotka účastníků výpravy před univerzitou v Osnabrücku

Commerzbibliothek Hamburg 1

Commerzbibliothek Hamburg 2

Kolding public library

Aarhus university library

Konference, školení a workshopy zaměstnanců knihovny

V březnu 2024 se Mgr. Lukáš Burgott zúčastnil třídní odborné stáže na téma Linked Data, kterou pořádala Asociace knihoven vysokých škol (AKVŠ) v Praze. Program stáže byl zaměřen na seznámení s konceptem BIBFRAME jako potenciálním nástupcem tradičního katalogizačního formátu MARC. Diskutována byla nejen technická stránka a možnosti implementace tohoto formátu v českém knihovnickém prostředí, ale i nové nároky na katalogizační praxi, které by případný přechod přinesl. Změna tohoto rozsahu by znamenala zásadní posun v oblasti popisu a sdílení bibliografických dat napříč knihovnami. V říjnu 2024 se Mgr. Burgott zúčastnil výroční konference Bibliotheca Academica, kterou v tomto roce pořádala Ostravská univerzita v prostorách hotelu Imperial v Ostravě. Hlavními tematickými okruhy byly design knihovnických služeb a umělá inteligence ve službách knihoven, které byly představeny formou přednášek, workshopů i panelových diskusí.

Systémový knihovník a PR pracovník Mgr. Jan Woitek absolvoval pravidelné setkání zástupců členských institucí CzechElib a také dva prestižní workshopy na téma generativní umělé inteligence: Masterclass AI s manžely Čermákovými a Praktické využití Chat GPT, automatizace a AI v pracovním životě s přední expertkou na Ai Annou Bohoněk.

Pracovnice ve výpůjčce a katalogizaci Mgr. Jiřina Kudelová absolvovala prezenčně konferenci Citakon Brno, zaměřenou na bibliografické citace, webinář Asociace knihoven vysokých škol, webinář Hodnocení ve vzdělávání, online školení Motivace ve výuce a workshop Slovní pohotovost na FVP osobně. V neposlední řadě, vzhledem k událostem nedávné doby, také absolvovala přednášku Policie ČR, Obrana měkkých cílů.

Návštěvy z jiných institucí

Rozvíjející se spolupráce s Mendelovým gymnáziem v Opavě přinesla v roce 2024 nejen možnost bezplatné registrace studentů v knihovně, ale také zvýšený počet skupinových návštěv a vzdělávacích aktivit. Studenti jednotlivých ročníků navštívili Univerzitní knihovnu například v rámci přednášky Pavly Apostolaki, která byla připravena speciálně pro středoškolské publikum. Takové akce přirozeně přispívají k rozšíření povědomí o knihovně a jejím využití napříč studijním spektrem, a to ještě před nástupem studentů na vysokou školu.

Vůbec poprvé jsme však v roce 2024 přivítali také žáky posledních ročníků základní školy. Konkrétně dne 6. května 2024 nás navštívili žáci ZŠ Velké Hoštice. Během jejich návštěvy byli seznámeni se službami knihovny i možnostmi jejího budoucího využívání v rámci středoškolského studia. Pro zpestření programu byl připraven interaktivní QR kvíz s úkoly rozmístěnými mezi regály, který žáky vedl k objevování prostor a orientaci v knihovně.

Ve dnech 22.–26. dubna 2024 jsme hostili zahraniční návštěvu v rámci programu Erasmus+. Kolegyně a kolega z knihovny Akademe nauk stosowanych w Raciborzu (Polsko), Mgr. Stanisława Furman a Mgr. Piotr Mucha, strávili první den své návštěvy v karvinské části Univerzitní knihovny, v následujících dnech pak absolvovali exkurze na všech opavských pracovištích. Za Univerzitní knihovnu se jim po celou dobu věnoval Mgr. Lukáš Burgott, který jim zároveň zprostředkoval doplňkový program v regionálních paměťových institucích – konkrétně v knihovně Slezského zemského muzea, Zemském archivu v Opavě a v Městské knihovně Petra Bezruče. Závěrečný jednodenní výlet směřoval do Hradce nad Moravicí, kde se hosté seznámili s nově vybudovanou Městskou knihovnou a absolvovali také komentovanou prohlídku zámecké knihovny v místním zámku.

Rakouská a Německá knihovna

Na začátku roku 2024 došlo k personálním změnám v rámci Rakouské a Německé knihovny. Po odchodu dlouholeté kolegyně Zlatuše Vlhové do důchodu převzal většinu související agendy Mgr. Lukáš Burgott a částečně Bc. Dana Ševčíková. Tato změna vedla k částečné reorganizaci poskytovaných služeb a zároveň umožnila rozšíření provozní doby obou knihoven.

Součástí nově nastavené agendy je také revize a racionalizace knihovního fondu, jejímž cílem je zlepšit přehlednost a dostupnost dokumentů pro uživatele i zaměstnance. V roce 2024 byl kompletně přepracován sklad Německé knihovny, a to jak z hlediska signatur, tak i fyzického řazení. Ve druhé fázi pokračovaly obdobné úpravy přímo ve studovně. Proces zahrnuje nejen změnu označení knihovních jednotek, ale i celkové nové uspořádání fondů tak, aby odpovídaly současným potřebám uživatelů. Vzhledem k rozsahu změn se jedná o dlouhodobý projekt, jehož výsledek by měl významně přispět k uživatelskému komfortu.

Stejně jako v předchozích letech, tak i v roce 2024 se Rakouská a Německá knihovna aktivně zapojovala do kulturních a společenských aktivit Univerzitní knihovny a pravidelně hostila návštěvy ze středních i základních škol, univerzitních knihoven a široké veřejnosti. V roce 2024 tyto prostory navštívilo celkem 194 uživatelů. Knihovní fond byl rozšířen o 49 nových jednotek, a to jak prostřednictvím darů, tak i nákupem v rámci spolupráce s rakouským Spolkovým ministerstvem pro evropské a mezinárodní záležitosti.

Noc vědců

V rámci celorepublikové akce Noc vědců 2024, která se konala 27. září, se Univerzitní knihovna Slezské univerzity v Opavě opět zapojila do popularizace vědy a výzkumu. Letošní

ročník nesl téma „*Proměny*“ a knihovna připravila pestrý program pro návštěvníky všech věkových kategorií.

Mezi 17:00 a 20:00 hodinou mohli návštěvníci prozkoumat knihovní prostory formou interaktivního „bludiště“ mezi regály, kde na ně čekal tematický kvíz zaměřený na proměny vědy a knihovnictví. Pro nejmenší účastníky bylo připraveno výtvarné tvoření, zatímco dospělí měli možnost se zdarma zaregistrovat do knihovny a seznámit se s nabízenými službami.

Akce přilákala širokou veřejnost a přispěla k posílení vnímání knihovny jako otevřeného a inspirativního prostoru podporujícího celoživotní vzdělávání a komunitní setkávání.

Malý návštěvník Univerzitní knihovny během Noci vědců 2024

Dobročinná sbírka ke Dni veteránů

V listopadu 2024 se Univerzitní knihovna Slezské univerzity zapojila již druhým rokem do celonárodní dobročinné sbírky ke Dni válečných veteránů. U výpůjčního pultu na Bezručově náměstí byla po celý měsíc umístěna sbírková kasička s možností přispět v hotovosti nebo prostřednictvím QR kódu. Zakoupením symbolického vlčího máku mohli návštěvníci vyjádřit úctu válečným veteránům a podpořit jejich přímou pomoc a zachování jejich příběhů.

Kasička s vlčími máky u výpůjčního pultu v Univerzitní knihovně

Přednáška: Pavla Apostolaki – Skryté poklady Švýcarska

V rámci dlouhodobé spolupráce s Mendelovým gymnáziem v Opavě uspořádala Univerzitní knihovna Slezské univerzity dne 9. dubna 2024 přednášku cestovatelky a novinářky Mgr. Pavly Apostolaki s názvem „Skryté poklady Švýcarska“. Akce se zúčastnilo 30 studentů gymnázia, kteří se prostřednictvím poutavého vyprávění seznámili s méně známými místy a zajímavostmi této alpské země. Přednáška navázala na předchozí úspěšná vystoupení paní Apostolaki a přispěla k posílení vztahů mezi knihovnou a jednou z předních středních škol v regionu.

Výstava: Ingeborg Bachmann – Psaním proti válce

V roce 2024 uspořádala Univerzitní knihovna Slezské univerzity výstavu s názvem „Psaním proti válce“, která byla věnována rakouské spisovatelce Ingeborg Bachmannové a jejímu literárnímu dílu zaměřenému na reflexi válečných událostí a politické angažovanosti. Panelová expozice, doplněná velkoformátovými snímky, byla připravena ve spolupráci s Rakouským kulturním fórem v Praze a byla instalována ve foyer knihovny a v prostorách Německé a Rakouské knihovny na Bezručově náměstí v Opavě. Výstava byla volně přístupná veřejnosti od 23. října 2024.

Psaním proti válce

Ingeborg Bachmann 1926-1973

Panelová výstava se zaměřuje na Ingeborg Bachmannovou a její „psaní proti válce“. V popředí stojí práce spisovatelky: jak politická rovina jejích textů, tak i přímá politická angažovanost. Díky velkoformátovým snímkům v pozadí se rýsuje dějinný horizont válečných bojišť, vůči nimž má poselství díla obstát.

od 23. 10. 2024

Foyer v přízemí a prvním patře
Univerzitní knihovny Slezské univerzity
a prostory Německé a Rakouské knihovny,
Bezručovo nám. 14, Opava

Vstup volný

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
UNIVERZITNÍ KNIHOVNA

rákouské kulturní fórum

Univerzitní knihovna OPF v Karviné

Karvinské pracoviště

Rok 2024 byl pro Univerzitní knihovnu Karviná ve znamení intenzivní práce, rozvoje a otevřenosti vůči potřebám uživatelů i akademické obce. Pokračovali jsme v poskytování kvalitních knihovnických a informačních služeb, které tvoří základ naší každodenní činnosti. Prostory knihovny se zároveň staly živým centrem dění, hostily řadu vzdělávacích akcí, workshopů a mezinárodních setkání.

Univerzitní knihovna Karviná

Fond a akvizice

Knihovní fond byl nadále rozšiřován, tak, aby co nejlépe odpovídal potřebám studentů i akademiků na OPF. Při výběru nových knih jsme vycházeli z konkrétních požadavků akademických pracovníků ale i samotných studentů, a také z pravidelného sledování novinek na knižním trhu.

Podařilo se nám pořídit řadu kvalitních odborných publikací v češtině i angličtině. Velký přínos měla také dotace města Karviné, díky které jsme mohli zakoupit 115 zahraničních titulů. Tato cílená akvizice přispívá k zajištění kvalitního informačního zázemí pro výuku i vědeckou činnost na fakultě.

Nové přírůstky do knihovního fondu

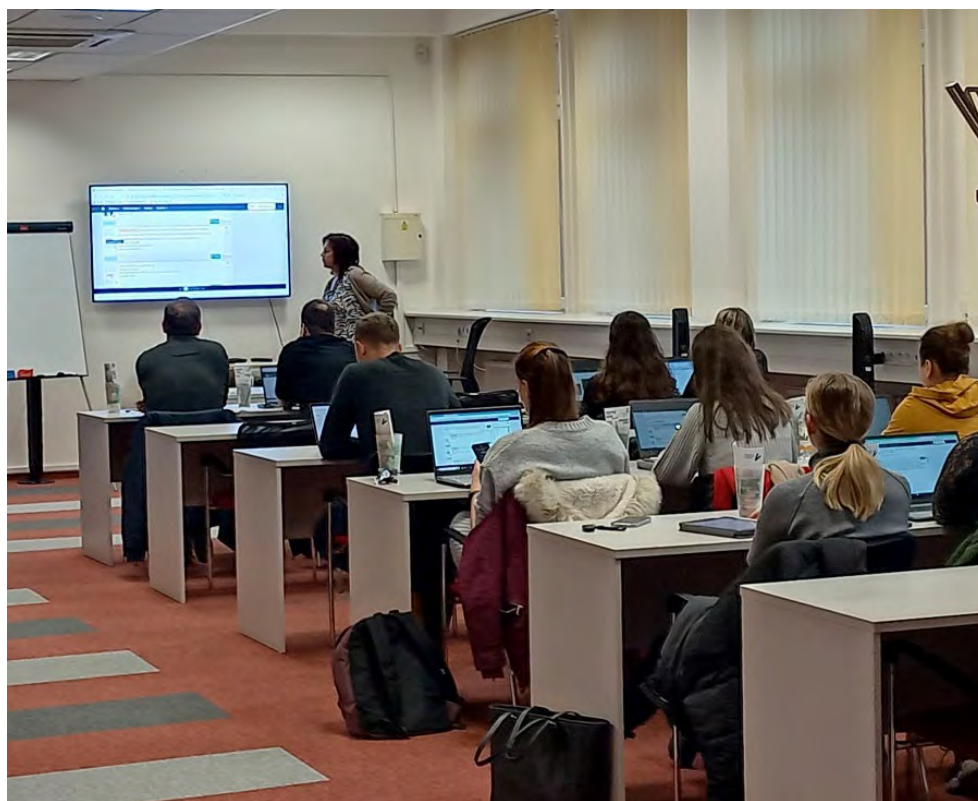
Informační vzdělávání a akce

Jednou z našich hlavních činností bylo i v roce 2024 informační vzdělávání. Studentům především prvních ročníků jsme pomáhali zorientovat se v tom, co všechno knihovna nabízí, jak vyhledávat odborné informace, správně citovat a vyhnout se plagiátorství. Velmi úspěšný byl listopadový seminář „*Jak na zdroje: rychle a správně*“ určený závěrečným ročníkům. Byl prakticky zaměřený, nabídl konkrétní tipy na vyhledávání literatury a ukázal, jak efektivně pracovat se zdroji při psaní závěrečných prací.

V únoru a listopadu se uskutečnila také setkání se zahraničními studenty, při nichž byli účastníci seznámeni s nabídkou knihovních služeb a možnostmi jejich využití v průběhu studia.

Kromě toho jsme hostili v prostorách knihovny zahraniční účastníky mezinárodního vzdělávacího programu BIP s názvem *Mastering the Art of Effective Presentations*. Knihovna se rovněž aktivně zapojila do meziknihovní spolupráce. V červenci jsme hostili kolegy z Univerzitní knihovny Ostravské univerzity. Setkání bylo zaměřeno na sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe, které mohou přispět k dalšímu zlepšování služeb knihovny.

V roce 2024 se knihovna nevěnovala jen podpoře fakulty, ale své aktivity rozšířila i směrem k regionálním školám. V dubnu a květnu jsme u nás přivítali studenty třetího ročníku Gymnázia Karviná, kterým jsme připravili interaktivní workshopy zaměřené na rozvoj informační a mediální gramotnosti. Smyslem těchto setkání bylo předat studentům praktické dovednosti, které jim pomohou lépe se orientovat ve světě informací, naučit je vyhledávat spolehlivé zdroje, kriticky přemýšlet o obsahu a rozpoznat dezinformace.

Seminář „Jak na zdroje: rychle a správně“

Zahraniční studenti OPF

Zahraniční studenti OPF – Program BIP

Kolegové z Ostravské univerzitní knihovny

Studenti gymnázia Karviná na workshopu

Výuka v prostorách knihovny

Z důvodu poškození výukových prostor v hlavní budově OPF byla část výuky v obou semestrech přesunuta do studovny univerzitní knihovny. Knihovna tak prokázala svou flexibilitu a schopnost reagovat na provozní potřeby fakulty.

Zahraniční spolupráce

V roce 2024 jsme v Univerzitní knihovně Karviná otevřeli dveře také mezinárodním návštěvám. Zavítali k nám kolegové z Akademie Nauk Stosowanych v Ratiboři a také z Fakulty sociálních věd Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnavě. Tato setkání byla skvělou příležitostí k výměně zkušeností.

Kolegové z Fakulty sociálních věd Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnavě

Kolegové z Akademie Nauk Stosowanych v Ratiboři

Prodejní výstava zahraniční literatury

Ve dnech 23.–24. října 2024 se uskutečnil již 9. ročník tradiční prodejní výstavy zahraniční literatury, který se těšil zájmu akademické obce. Během dvou dnů si účastníci mohli prohlédnout a zakoupit odborné publikace z mnoha oblastí a knihovna přitom rozšířila svůj fond o dalších 115 nových odborných titulů.

Prodejní výstava zahraniční literatury

Prostory knihovny

S rostoucím využitím prostor knihovny jsme v přízemí vytvořili nový multifunkční prostor. Je určen pro setkávání a neformální práci studentů. Tento moderní koutek jsme vybavili pohodlnými sedacími vaky přizpůsobený pro pořádání workshopů a menších skupinových akcí.

Nové multifunkční prostory

Konference a odborný rozvoj pracovníků

Zaměstnanci knihovny se aktivně zapojili do odborného vzdělávání a konferenční činnosti. Všechny pracovnice knihovny se zúčastnily výroční konference *Bibliotheca academica 2024*, kterou pořádala Univerzitní knihovna Ostravské univerzity.

Během roku se rovněž účastnily několika oborově zaměřených školení a webinářů, mezi které patří:

- **únor–září 2024:** Série webinářů *Design služeb*
- **duben 2024:** Webinář *E-zdroje ve výuce – příklady dobré praxe*
- **září 2024:** Seminář *Digitální lektor*

Dále se knihovníci účastnili vzdělávacích kurzů a školení pořádaných Slezskou univerzitou. Tyto aktivity přispívají k profesnímu rozvoji pracovníků a k dalšímu zkvalitnění poskytovaných služeb.

Závěr a výhled na rok 2025

Univerzitní knihovna Karviná bude i v roce 2025 pokračovat ve svých klíčových činnostech a klade si za cíl:

- Zachovat stávající rozsah a kvalitu knihovnických a informačních služeb,
- Nadále rozvíjet informační gramotnost studentů i akademiků,
- Posilovat spolupráci s ostatními univerzitními knihovnami a odbornou komunitou,
- Zvyšovat uživatelský komfort

Chceme být místem, které, plně podporuje vzdělávací, výzkumné i společenské aktivity
Obchodně podnikatelské fakulty.

Knihovna Matematického ústavu v Opavě

Knihovna Matematického ústavu v Opavě

Knihovna Matematického ústavu plní roli odborného informačního pracoviště, které svými službami napomáhá rozvoji vědecké, výzkumné i vzdělávací činnosti Matematického ústavu v Opavě. Tento cíl je naplňován prostřednictvím soustavného shromažďování, odborného zpracování, uchovávání a zpřístupňování knihovních dokumentů a poskytováním standardizovaných knihovnicko-informačních služeb. Vědeckým pracovníkům je knihovní fond přístupný v režimu nepřetržité dostupnosti.

Knihovní fond je budován v souladu s informačním profilem ústavu, který reflektuje akreditované studijní programy a realizované vědecko-výzkumné záměry. Tento profil je pravidelně aktualizován na základě odborných požadavků. V roce 2024 bylo v knihovním fondu evidováno 10 596 knihovních jednotek.

V roce 2024 knihovna MÚ předplácela 46 titulů zahraničních periodik v tištěné a elektronické formě. Tištěná periodika jsou standardně kompletována, opatřena pevnou knižní vazbou a dlouhodobě archivována. V roce 2024 bylo přestěhováno 800 svazků vázaných časopisů z knihovny MÚ do jejího skladu. V souladu s celospolečenským důrazem na ekologickou udržitelnost knihovna pokračuje v transformaci tištěných informačních zdrojů na jejich elektronické verze. Tímto krokem chce knihovna omezit spotřebu papíru, snížit uhlíkovou stopu spojenou s dopravou a skladováním a zároveň zefektivnit přístup k informacím. Zpřístupnění elektronického informačního fondu uživatelům je v souladu s licenčními podmínkami zajištěno prostřednictvím přístupu na základě IP adres. Knihovna MÚ je zapojena do projektu CzechElib, který zajišťuje koordinovaný přístup k elektronickým informačním zdrojům.

Celkové výdaje vynaložené na nákup odborné literatury a časopisů, včetně institucionálního poplatku AMS a přístupu k elektronickým informačním zdrojům v rámci projektu CzechElib, činily v roce 2024 částku 1.512.677 Kč.

Od února 2024 do srpna 2024 absolvovala v knihovně MÚ studentka bakalářského studia odbornou praxi.

Knihovna MÚ poskytuje výpůjční, meziknihovní a mezinárodní meziknihovní výpůjční služby, rešeršní služby, reprografické služby, zajištění přístupu k licencovaným zahraničním elektronickým zdrojům a zázemí pro studenty a zaměstnance MÚ.

Knihovna MÚ se podílí na realizaci popularizačních a propagačních aktivit Matematického ústavu:

- Náboj 2024
- Pythagoriáda 2024
- Technická podpora Brain Fitness
- Konference
- MIO 25, 25 years of Mathematical Institute in Opava
- Workshop AI Masterklas se Sentou a Milošem Čermákovými

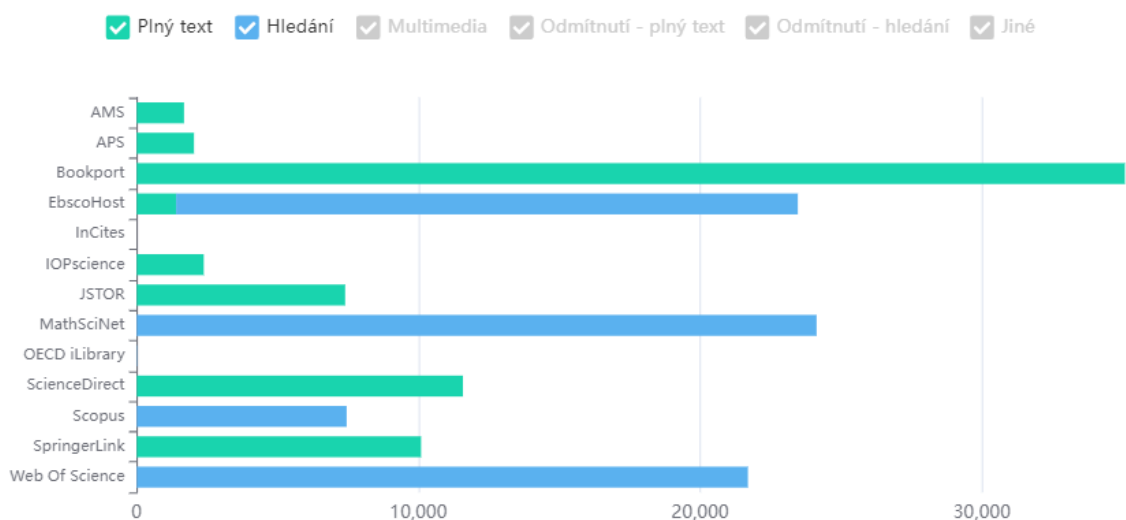

Základní statistická data

	Knihovna Mat. ústavu	Pracoviště Opava	Pracoviště Karviná	Celkem
Počet studijních míst	15	72	96	183
Počet nově registrovaných uživatelů knihovny	83	1 407	615	2 105
Počet nově registrovaných externistů / veřejnosti	2	122	2	126
Zdroje:				
Počet knihovních jednotek	10 596	179 010	61 712	251 318
Přírůstky za vykazovaný rok	86	1 034	642	1 762
Počet titulů seriálových publikací	43	103	27	182
Z toho tištěných	2	127	26	150
Z toho elektronických	15	2	1	32
Z toho v obou formách	26	0	0	14
Počet e-knih v trvalém nákupu	-	-	-	837*
Výpůjční služby:				
Celkový počet výpůjček	1 741	16 768	3 529	22 038
Počet prvních výpůjček (uvádí se počet absenčních výpůjček bez prodloužení)	146	6 862	1 442	8 450
Počet prodloužení	1 595	10 052	2 087	13 734
Počet MVS do knihovny (počet zrealizovaných)	4	91	7	102

*e-knihy sdílejí všechna tři pracoviště

Počet MVS z jiné knihovny (počet zrealizovaných)	44	470	65	579
Školení, výuka, kultura:				
Počet hodin školení	0	20	14	34
Počet účastníků školení	0	620	93	713
Počet kulturních akcí	0	3	1	4

*Statistika hledání a přístupu k plným textům za kalendářní rok 2023 na jednotlivých platformách EIZ za celou SU
(data u InCites a OECD library jsou nedostupná)*

Výroční zprávu zkompletoval a graficky upravil: Mgr. Jan Woitek

Autoři textů: Mgr. Zuzana Tichá, Mgr. Gabriela Chromcová, Věra Matoušková,
Mgr. Lukáš Burgott a Mgr. Jan Woitek